

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: DK-2T/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5423010066
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2024:5423010066.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo samosudkyňou JUDr. Renátou Kňazúrovou, v trestnej veci obžalovanej A. B., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák., na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.01.2024 v Dolnom Kubíne takto

rozhodol:

obž. A. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX v Žiari nad Hronom, trvale bytom D. E. F., adresa na doručovanie písomností G. H. XXXX, I. I.,

je vinná, že

dňa 21.04.2022 v presne nezistenom čase od 12:00 hod. do 14:30 hod. v kancelárii vedúcej Zariadenia núdzového bývania a J. K. A. L. M. N. G. O. XXX, z neuzamknutej zásuvky pracovného stola zobrala kovovú pokladničku modrej farby, v ktorej bola finančná hotovosť 265,- eur, darčkové poukážky Kaufland v hodnote 100,- eur a dve darčkové poukážky Tesco v hodnote po 10,- eur, čím D. D. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X A. L., spôsobila škodu vo výške 385,- eur, pričom bola dňa 06.05.2021 príslušníkmi OO PZ Liptovský Hrádok v blokovom konaní č. A 22 00509080 riešená za priestupok proti majetku a trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/39/2021 zo dňa 26.09.2021, právoplatným v rovnaký deň, bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák.,

t e d a

prisvojila si cudziu vec tým, že sa jej zmocnila a spôsobila tak malú škodu, hoci bola za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená,

t ý m s p á c h a l a

prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák.,

a z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. v spojení s §§ 37 písm. m), 38 ods. 4 Tr. zák., za použitia § 54 Tr. zák. na trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. trest povinnej práce je obžalovaná povinná vykonať najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanej ukladá povinnosť nahradiť poškodenej D. D. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, A. L., škodu vo výške 385,- eur.

o d ť o v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podala na obžalovanú dňa 26.04.2023 obžalobu pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák., na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd trestným rozkazom zo dňa 06. júna 2023 uznal obžalovanú za vinnú zo spáchania prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák., pričom upustil od uloženia súhrnného trestu, nakoľko trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/114/2021 zo dňa 30.06.2022 pokladal na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný. Súčasne rozhodol o povinnosti obžalovanej nahradiť poškodenej škodu vo výške 385,-eur. Voči predmetnému trestnému rozkazu podala v zákonnej lehote prokurátorka odpor.

Súd následne nariadil hlavné pojednávanie a určil jeho termín na deň 28.09.2023. Na hlavnom pojednávaní sa zúčastnili všetky osoby, ktoré naň boli predvolávané, resp. boli o jeho termíne upovedomené, s výnimkou obžalovanej, ktorá svoju absenciu neospravedlnila. Súd v zmysle § 252 ods. 2 Tr. por. rozhodol, že hlavné pojednávanie sa vykoná v neprítomnosti obžalovanej.

Po prednesení obžaloby poškodená navrhla, aby súd obžalovanej uložil povinnosť nahradiť škodu jej vzniknutú, a to vo výške 385,-eur.

Súd následne vykonal dokazovanie, a to najskôr prečítaním zápisnice o výsluchu obžalovanej z prípravného konania podľa § 258 ods. 4 Tr. por. Obžalovaná v prípravnom konaní dňa 23.05.2022 vypovedala tak, že najskôr bývala v Zariadení núdzového bývania a Útulku v Dolnom Kubíne, presťahovala sa však do Centra pre deti a rodinu do Liptovskej Porúbky. Tam býva s jej najmladšími deťmi H. a P., je v podstate bezdomovec a po pôrode najmladšej dcéry jej tam umožnili bývať. Nikde nepracuje, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 180,- eur a prídavky na deti. K veci uviedla, že ona to nezobrala. Bála sa kvôli deťom, že by s nimi skončila na ulici, pretože ju vedúca chcela vyhodiť z bytovne. Preto išla na políciu a priznala sa (v procesnom postavení podozrivého v rámci predprípravného konania). Dnes však uvádza, že táto výpoveď nie je pravdivá. O pokladničke s finančnou hotovosťou nevedela, dozvedela sa o nej až po krádeži, keď jej o nej povedala vedúca. Na otázku policajta, prečo vo výpovedi z predprípravného konania uviedla, že pokladničku otvorila nožom a následne ju vyhodila na zastávke MHD na Záskalí, obžalovaná uviedla, že si to vymyslela. K sumám, ktoré minula na nákupoch uviedla, že túto sumu zhrnula tak, aby sedela so sumou z pokladničky; vedela, že zmizlo okolo 200,- eur. Uviedla, že v minulosti bola riešená za majetkové delikty, v súčasnosti je aj za to v podmienke. Išlo vždy o krádeže potravín a oblečenia. Keďže sa bála, že ju polícia zavrie do basy, keďže je v podmienke, vedúcej zariadenia sa za krádež ospravedlnila, uviedla jej tiež, že by bola ochotná sumu splácať, keby stiahla trestné oznámenie.

V súlade s návrhom prokurátorky súd v zmysle § 261 ods. 3 Tr. por. umožnil vypočuť svedkyňu poškodenú D. K.. Tá uviedla, že v ten konkrétny deň v dopoludňajších hodinách ju zavolala dcéra obžalovanej, aby išla na poschodie pustiť práčku, čo aj urobila, ale nechala kanceláriu odomknutú. Až neskôr si uvedomila, že po príchode na poschodie sa tam obžalovaná nenachádzala. Keď sa vrátila späť do kancelárie, pokladničku nekontrolovala, v ten deň dopoludnia ju ale mala otvorenú, takže presne vie, aké tam boli bankovky, aj darčekové kupóny. Na druhý deň išla do zásuvky s tým, že otvorí pokladničku, lebo jedna z klientiek potrebovala peniaze, avšak pokladnička tam nebola. Išla preto za klientkami centra a povedala, že nech sa tá pokladnička nájde do určitého času a nech ju aj odložia na akomkoľvek mieste, že nebude volať políciu. Obžalovaná vtedy sedela na gauči a usmievala sa. Keďže do určeného termínu sa pokladnička nenašla, zavolala políciu, ktorá po príchode vykonala pohovor so ženami. Obžalovanú si tiež zobrali na výsluch a potom prišli spolu za ňou so slovami, aby jej (poškodenej) obžalovaná povedala to, čo povedala im. Obžalovaná sa jej ospravedlnila za to, že tú pokladničku zobrala ona, povedala, že chcela deťom prilepšiť a nakúpiť oblečenie. Ona jej na to povedala, že nehovorí pravdu, že deťom nemusela prilepšovať, keďže sú umiestnené v domove a majú všetko potrebné. Vedela, že v tom čase obžalovaná nemala peniaze, poberala len nejakú podporu alebo sociálnu dávku a k nim prišla úplne bez

peňazí. Ona neskôr zistila, že v deň, kedy zmizla pokladnička, urobila obžalovaná väčší nákup. Spoločne s vedúcou predajne COOP Jednota pozerali na kamerovom zázname aký veľký nákup urobila a akými bankovkami platila. Vedela, že potom, ako sa jej ospravedlnila a priznala ku krádeži, telefonovala so svojim partnerom, ktorý jej zrejme vynadal za to, že sa priznala, tak potom začala tvrdiť, že ona tento skutok nespáchala. Pobyt obžalovanej bol ukončený v týždni, kedy sa to stalo. Zo spôsobenej škody jej zatiaľ nič uhradené nebolo.

Na hlavnom pojednávaní sa následne čítali zápisnice o výsluchu svedkov – D. O. a D. Q. zo dňa 16.02.2023. Svedkovia sú príslušníkmi PZ. Obaja zhodne vypovedali, že niekedy v apríli/2022 s kolegom dostali operatívnu informáciu že v centre sociálnych služieb na Záskalí došlo ku krádeži, a tejto sa mala dopustiť obžalovaná. Po príchode do centra hovorili s vedúcou, ktorá uviedla, že jej bola s kancelárie odcudzená pokladnička s peniazmi, pričom ku krádeži došlo pred niekoľkými dňami. Vedúca podozrievala práve obžalovanú, pretože odkedy žije v centre, tak sa v ňom začali strácať veci iným osobám. Následne svedkovia vyťažili obžalovanú, ktorá uviedla, že o krádeži počula, ale nič o nej nevie povedať a dodala, že k tejto krádeži nemajú dôkazy. Po krátkom rozhovore im obžalovaná mala uviesť, že pokladničku zorala ona, aby nakúpila svojim deťom potrebné veci. Mala uviesť, že o pokladničke vedela už skôr, lebo si raz požičiavala peniaze od vedúcej a tá jej ich dávala práve z pokladničky. Využila neprítomnosť vedúcej v kancelárii a vybrala uzamknutú pokladničku zo šuplíka a s touto následne odišla z centra. Neskôr ju mala otvoriť nožikom, vybrať z nej peniaze a pokladničku hodiť do koša na autobusovej zastávke. Na otázku, či vie ukázať predmetný kôš, obžalovaná odpovedala kladne, na čo so svedkami spoločne išla na miesto, avšak pokladnička sa už v koši nenachádzala. Po príchode späť do centra sa obžalovaná chcela vedúcej zariadenia ospravedlniť a dohodnúť sa na splátkach.

Súd postupom podľa § 269 ods. 1 Tr. por. prečítal listinné dôkazy – výrok trestného rozkazu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/39/2021 a podstatný obsah spisu, výpis z ústrednej evidencie správnych deliktov, splnomocnenie, odpis registra trestov, výrok trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/11/2021 s podstatným obsahom spisu a záverečnú správu probačného a mediačného úradníka.

Z listinných dôkazov vyplynulo, že obžalovaná bola trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/39/2021 zo dňa 26.09.2021 právoplatne uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák., za čo jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov a skúšobná doba na 24 mesiacov. V čase skutku, ktorý je predmetom obžaloby, skúšobná doba stále plynula. V ústrednej evidencii správnych deliktov a priestupkov má obžalovaná jeden záznam, a to spáchanie tzv. drobnej krádeže dňa 06.05.2021. V registri trestov má obžalovaná 4 záznamy, všetky sa týkajú trestného činu krádeže podľa § 212 Tr. zák., posledné odsúdenie má z trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/114/2021 zo dňa 30.06.2022. Týmto trestným rozkazom bola obžalovaná uznaná za vinnú zo spáchania pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák., za čo jej bol uložený súhrnný podmienený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so skúšobnou dobou na 26 mesiacov. Vzhľadom na súhrnný trest došlo k zrušeniu výroku o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 0T/39/2021, ktorý je popísaný vyššie. Z dôvodu neznámeho pobytu obžalovanej nebolo možné u nej vykonať predbežné šetrenie ohľadom eventuálneho trestu domáceho väzenia.

V záverečnej reči prokurátor navrhol uznať obžalovanú vinnou v zmysle podanej obžaloby. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaná spáchala žalovaný skutok. Čo sa týka výroku o treste, navrhol uloženie alternatívneho trestu - trestu povinnej práce. Zároveň navrhol, aby súd uložil obžalovanej povinnosť uhradiť poškodenej D. K. škodu vo výške 385,- eur.

K výroku o vine:

Podľa § 212 ods. 1 písm. a) písm. g) Tr. zák., kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 212 ods. 2 písm. b) Tr. zák., odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený

Podľa § 125 ods. 1 prvá veta Tr. zák., škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por., pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 284 ods. 1 Tr. por., ak nebude vec vrátená prokurátorovi na došetrenie podľa § 279, postúpená podľa § 280 ods. 1 alebo 2, ak nedôjde k zastaveniu trestného stíhania podľa § 281 alebo § 282 ods. 3, k podmienenému zastaveniu trestného stíhania podľa § 282 ods. 1 alebo 2 alebo k jeho prerušeniu podľa § 283, rozhodne súd rozsudkom, či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje.

Z vykonaného dokazovania bez dôvodných pochybností vyplynul záver, že žalovaný skutok sa stal, má znaky trestného činu a spáchala ho práve obžalovaná. Z výpovede svedkov na hlavnom pojednávaní vyplynul pre súd celkom jednoznačný záver o tom, že skutku sa dopustila práve obžalovaná, ktorá si bola dobre vedomá toho, kde sa pokladnička s peniazmi nachádza. Všetci svedkovia zhodne vypovedali o tom, že sa obžalovaná mala pred vedúcou zariadenia priznať k spáchaniu skutku, a dokonca ju požiadať o splátkových kalendár. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že obžalovaná je nemajetná, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, pričom po skutku vykonala nákupy, ktoré by z dávky v hmotnej núdzi len ťažko dokázala pokryť. Trestná minulosť obžalovanej navyše napovedá o jej sklonoch k páchaniu majetkovej trestnej činnosti. V kontexte uvedeného sa výpoveď obžalovanej z prípravného konania javí ako nevierohodná, pričom k zmene jej postoja došlo pravdepodobne z dôvodu uvedomenia sa, že skutok spáchala „v podmienke“.

Hoci niet priameho usvedčujúceho dôkazu o tom, že skutku sa dopustila práve obžalovaná, séria nepriamych dôkazov popísaných vyššie vo svojom súhrne tvorí logickú a ničím nenarušovanú sústavu dôkazov, ktorá podľa názoru súdu spoľahlivo preukazuje všetky relevantné skutočnosti žalovaného skutku, obžalovanú usvedčuje z jeho spáchania a súčasne bez dôvodných pochybností vylučuje možnosť iného záveru. Súd napokon obžalovanej zdôrazňuje, že nech boli jej úmysly akokoľvek dobré (snaha pomôcť – prilepšiť svojim maloletým deťom), v zásade nič (snáď len bezprostredné ohrozenie života či zdravia) ju neoprávňuje siahnuť na majetok iného. Vlastníctvo požíva tak vysokú ochranu, že je pri tých najzávažnejších zásahoch chránené prostriedkami trestného práva. Štát tým dáva najavo, že úcta k cudziemu majetku je jednou z hodnôt, na ktorej stojí vospelá demokratická spoločnosť.

Súd konštatuje, že v žalovanom skutku nachádza všetky subjektívne aj objektívne znaky trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zák.. Obžalovaná odňala naplnenú kovovú pokladničku z dispozície poškodenej, a to bez jej súhlasu, pričom finančné prostriedky z nej použila na vlastnú potrebu, resp. potrebu jej detí. Výška škody, priestupková a trestná minulosť obžalovanej spojená s krádežami je plne v súlade s právnou kvalifikáciou, ktorú použil prokurátor v obžalobe, a s ktorou sa súd stotožnil.

K výroku o treste:

Pokiaľ ide o výrok o treste, súd pri jeho ukladaní vychádzal zo zásad uvedených v § 34, Tr. zák. a ďalších jeho ustanovení.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 Tr. zák., páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 4 prvá veta Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prirážajúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., ak prevažuje pomer prirážajúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 54 Tr. zák., trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchatela vo výmere od 40 do 300 hodín, ak ho odsudzuje za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov.

Pokiaľ ide o druh uloženého trestu súd konštatuje, že uloženie ďalšieho podmieneného trestu odňatia slobody neprichádza z hľadiska na § 49 ods. 2 Tr. zák. do úvahy, keďže skutku sa dopustila v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za iný trestný čin (Okresný súd Ružomberok sp. zn. OT/39/2021). Pri uložení trestu povinnej práce z pohľadu súdu prevážila skutočnosť, že trestná činnosť obžalovanej nesie v sebe prvky tzv. kriminality z núdze, kedy obžalovaná kradne preto, aby sa dokázala postarať o svoje maloleté deti. Uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody pôsobí na tento druh kriminality prísne, a to aj s poukazom na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Kriminologické výskumy dokonca poukazujú na kontraproduktívny efekt takéhoto trestu čo do resocializácie a vedenia riadneho života osoby odsúdenej. V prejednávanej veci je súd názoru, že účel trestu je za takýchto okolností schopný zabezpečiť aj trest povinnej práce, s ktorého uložením obžalovaná v prípravnom konaní vyjadrila svoj písomný súhlas.

Pri určovaní výšky trestu súd vychádzal z prevahy prirážajúcich okolností (už bola za trestný čin odsúdená), v dôsledku čoho sa zvýšila dolná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu (sadzba 126 až 300 hodín). Trest povinnej práce vo výmere 200 hodín z pohľadu súdu rešpektuje zákonné mantinely a pre nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti sa javí ako postačujúci, spravodlivý a proporcionálny.

K výroku o náhrade škody:

Podľa § 287 ods. 1 prvá veta Tr. por., ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený.

Podľa § 424 Občianskeho zákonníka, za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Vo vzťahu k povinnosti obžalovanej nahradiť poškodenej škodu spôsobenú trestným činom súd vychádzal z nároku, ktorý poškodená uplatnila v prípravnom konaní, pričom o dôvodnosti jej nároku nemal súd pochybnosť, rovnako ani o výške škody, ktorá pozostávala z odcudzenej hotovosti vo výške 265,- eur, jednej darčkovej poukážky vo výške 100,- eur a dvoch poukážok v celkovej výške 20,- eur. Keďže finančné prostriedky nachádzajúce sa v odcudzenej pokladničke patrili poškodenej, táto si riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody, pričom škoda doposiaľ nebola uhradená, súd obžalovanú zaviazal nahradiť poškodenej škodu vo výške 385,- eur.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a na základe citovaných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

prisvojila si cudziu vec tým, že sa jej zmocnila a spôsobila tak malú škodu, hoci bola za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné, a možno ho podať na Okresnom súde Námestovo v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia. Odvolanie má odkladný účinok.